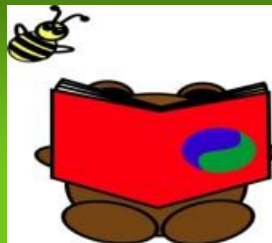

PROJEKT EKOBERI

EKO SMO MI – Jaz sem drevo

Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici
ENOTA PIKAPOLONICA - š.l. 2021/2022

Starost otrok 3-6

Laura Hvalic, Janja Korsic

CILJ: razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do drevesa
spoznavanje rastnega ciklusa drevesa, spoznavanje drevesnih vrst na dvorišču in hrasta, spoštljiv
in odgovoren odnos do narave

IZHODIŠČE: pred začetkom dejavnosti smo redno zahajali v gozd, da bi otroci doživljali drevesa in
naravo; izhodiščna zgodba za dejavnosti v okviru projekta Ekoberi je bila "Drevo Krištof".

AKTIVNOSTI: branje zgodbe, večkratni skupinski pogovori, likovne dejavnosti, sprehodi in
opazovanja, vodenje opazovalnega dnevnika, vsakomesečno opazovanje drevesa s fotograskim
dokumentiranjem sprememb, saditev lipe, raziskovanje dreves s čutili (tip, vonj, sluh...),
didaktična igra "Jesenska tombola", srečanja z gozdno stražo, dokumentarec, nabiranje naravnega
materiala, ki nam ga nudijo drevesa, za igro in prosto ter vodeno ustvarjanje, učili smo se pesmi in
deklamacije, pripravili božični in zaključni nastop na temo dreves.

DOSEGA CILJA in SKLEP: otroci so v teku leta razvili občutljivo in pozitivno naklonjenost do
dreves ; samostojno so opazovali drevesa, jih prepoznavali ne samo na dvorišču, ampak tudi na
sprehodih; postali so bolj občutljivi do naravnih sprememb dreves v letnih časih (npr. ko so
opazili cvetenje in brstičke so bili nadvse navdušeni in od sreče so stekli do dreves, da bi
praznovali dogodek, in jih objemali). Redno so skrbeli za posajeno lipo; bili so bolj pozorni med
igro na dvorišču in v gozdu, da niso trgali listja in poškodovali dreves. Drevesa so posatala pravi
del naše skupine.

SODELUJOČI: otroci, mentorji, starši, kuhinjska pomočnica, šolski pomočnici, gozdna straža,
Občina Gorica, Krajevna skupnost.

AVTOR/JI: Laura Hvalic, Janja Korsic in otroci

VIRI /

DOŽIVLJANJE GOZDA

Otroški vrtec Pikapolonica v Pevmi (VŠ s slovenskim učnim jezikom v Gorici) je z letošnjim šolskim letom vključen v *Mrežo gozdnih vrtcev in šol Slovenije*, ki deluje v okrilju *Inštituta za gozdno pedagogiko*.

Od vsega začetka šolskega leta smo v bližnji gozd redno zahajali večkrat tedensko. Izbrali smo si jaso, kjer smo uredili gozdno igralnico, ki so jo sami otroci obogatili z njihovo ustvarjalnostjo: zgradili so šotor iz vej, bazen s suhim listjem, na hladu vadili ravnotežje, tipali, vohali in še veliko drugega. Obilo časa so imeli za prosto igro, raziskovanje, opazovanje.

V kratkem sta gozd in gozdna igralnica postala njihov najljubši prostor. Otroci so se skozi igro približali okolju, v katerem živimo in se v njem dobro počutili. Iz te čustvene navezanosti sva nato načrtali nadaljno pot za spoznavanje gozda oziroma dreves.

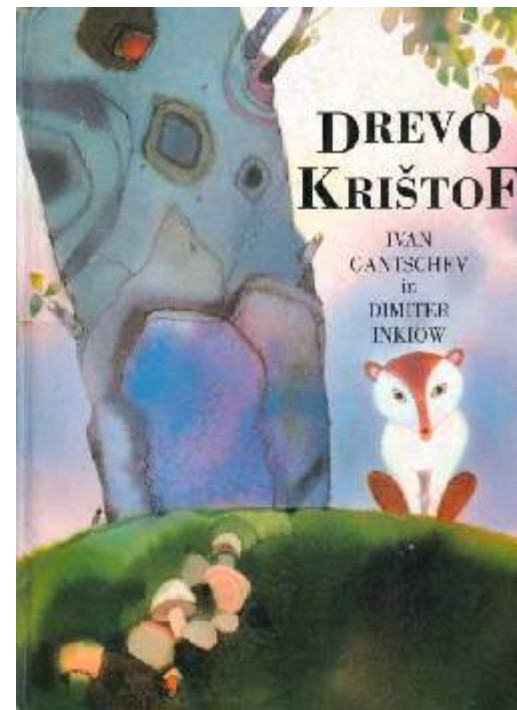
Ekoberi – Jaz sem drevo

Prebrali smo zgodbo »Drevo Krištof« (Ivan Gantschev; Dimiter Inkiow; Nataša Žnideršič); drevo Krištof je zraslo iz majhnega semena, postalo je mladika iz katere se je razvil mogočen hrast.

Prvič, ko smo v vrtcu predstavili zgodbo, smo vsebino poenostavili in preuredili. Otrokom sva zgodbo predstavili v sekvencah. S sekvencami sva ciljali v to, da bi otroci intuitivno dognali spremembe drevesa in njegov življenjski cikel.

Vnaprej pa je bila knjiga na razpolago v kotičku *Gozdni utrinki*; radi so listali po njej in večkrat smo jo seveda tudi prebrali. Otroci so bili nad vsebino navdušeni. Pripovedovanje Krištofa jih je čustveno prevzelo, še najbolj njegove spremembe v teku rasti.

Začeli smo s spoznavanjem dreves in njihovega življenjskega cikla in pojmov kot seme, mladika, drevo: mlado drevo – odraslo drevo in opazovali kako drevesa rastejo in se spreminjajo.

POSADITEV LIPE na vrtčevskem dvorišču 22.11.2022

V ponedeljek 22.11.2021 smo v vrtcu Pikapolonica, na državni dan dreves v Italiji, posadili lipo na vrtčevskem dvorišču. Zakaj smo izbrali lipo? Lipa je bila že v antiki simbol prijateljstva, modrosti in pravičnosti. Velja tudi za simbol slovenstva. Otrokom smo povedali, da so se včasih ljudje zbirali pod lipami, da bi se hladili in si ob teh priložnostih pripovedovali najrazličnejše zgodbe. Lipo nam je podarila goriška občina v sodelovanju s Krajevno skupnostjo. Na dan posaditve so bili prisotni občinski odbornik za okolje, geodet, ki je na goriški občini odgovoren za zelene površine, predstavnik Krajevne skupnosti Pevma, Štmaver, Oslavje, občinski svetnik in novinar, ki je za Primorski dnevnik zapisal zares lep članek. Otroci so občinskim delavcem navdušeno pomagali pri posaditvi s svojimi lopatkami. Lipo je občinski delavec postavil na sredino jame in korenine počasi zasipal z zemljo, pri tem so mu spet pomagali otroci. Ob drevo je postavil močan količek in privezal lipo nanj, da se ne bi zlomila. Povedal jim je, da so korenine za drevo mladiko zelo pomembne, ker se preko njih hrani. Otroci so pozorno poslušali in mu obljubili, da bodo za lipo pridno skrbeli. V teku šolskega leta so dnevno obiskali lipo, jo božali, objemali, ji peli pesmice in jo po potrebi zalivali.

PEVMA - Mednarodni dan dreves

Pikapolonice imajo zdaj tudi svojo lipo

Posaditev lipe na dvorišču vrtca

FOTO VIP

Na dvorišču vrtca Pikapolonica v Pevmju je včeraj na pobudo združenja Krajevna skupnost Pevma, Stmaver in Oslavje goriska občina poskrbela za posaditev lipe, ki je, kot znano, simbol slovenstva. Posaditev je sovpadala z mednarodnim dnevom dreves. Poleg otrok in vzgojiteljic so bili navzoči občinski odborniki za okolje Francesco Del Sordi, geometer Pierpaolo Piscitella, ki je na goriški občini odgovoren za zelene površine, občinski svetnik Walter Bandelj, predsednik Krajevne skupnosti Lovrenc Persoglia in še nekateri njeni odborniki. Luknja sta izkopala občinska delavca; potem ko sta vanjo postavila še drobno lipo, sta jima

pri posaditvi z lopatico pomagali otroci. Del Sordi, Bandelj in Persoglia so malčke na kratko nagovorili in jih opozorili, da morajo spoštovati naravo, v kateri drevesa opravljajo pomembno vlogo.

Učiteljica Janja in Laura sta otroke pozvali, naj zapojejo znano slovensko pesem *Lipa zelenela* je. Otroci so ob koncu obljubili, da bodo drevesce zalivali in zanj skrbeli, da bo zrastle in s svojo dišečo krošnjo okrasila pevski vrtec. Ob slovesu so učiteljice in otroci izročili gostom ročno izdelane vizitke, na katerih piše »hvala«, kot okras pa sta nanje prilepljeni dve pikapolonici, ki veljata za simbol pevškega vrtca. (vip)

POSADITEV LIPE

Spremljali smo njen razvoj in njene spremembe. Mesečno smo dokumentirali dogajanja s fotografijami, ki smo jih obesili v kotiček "Gozdni utrinki".

Opazovali in spoznali smo različne drevesne vrste in se osredotočili na drevesa našega dvorišča: divji kostanj, beli javor, oreh in himalajska cedra. Vsako drevo smo doživljali z vsemi čutili in označili z lično tablico. V gozdu pa so si otroci izbrali mogočen hrast. Tudi ta drevesa smo mesečno fotografirali in spremljali njihove spremembe v letnih časih, ki smo jih dodatno obravnavali z raznovrstnimi dejavnostmi.

JESENSKI ČAS

V jesenskem času smo opazovali jesenske barve, nabirali suho listje in plodove za raziskovanje, razvrščanje, prosto igro v kotičku in ustvarjanje; ustvarili smo jesenko didaktično igro - jesensko tombolo. Uživali smo na sprehodih v gozdu, ki je bil obarvan z jesenskimi barvami in se igrali s suhim listjem. Otroci so tudi z doma in iz sprehodov s starši prinašali naravni material v vrtec, bodisi poznan material, kot plodove, ki jih v bližnji okolici nimamo. Deklica je jeseni na primer prinesla granatno jabolko. Čeprav tega drevesa v bližini vrtca ni, smo ga spoznali in se o njem pogovarjali. V kotičku smo pripravili mizo, ki je bila dodeljena raziskovanju granatnega jabolka.

Granatno jabolko - raziskovanje

Jesenko listje v kotičku

Didaktična igra "Jesenska tombola"

Jesenski sprehodi

Igra s suhim listjem

Likovno ustvarjanje – “Drevesa v jesenskih barvah”

ZIMSKI ČAS

Proti koncu jeseni smo povedali, da se narava pripravlja na zimsko spanje in da tudi drevesa čez zimo počivajo. Spoznali pa smo, da so zelo koristna tudi v tem letnem času. Krištof je povedal, da pozimi pri njem domuje veliko živali, katerim nudi zavetje. Spoznali smo posamezne živalice, ki nastopajo v zgodbi. Pripravili smo njihove brloge, rove in gnezda v duplu in jih postavili na drevo, ki smo ga izdelali iz lepenke po prvem branju. Otroci so se radi igrali ob drevesu v zimskem času, postavljali so živali v njihove domove. Ugotavljali z ugankami, ki smo jih pripravil uvodno, kje vsaka žival prezimi.

Po prvem branju smo sestavili drevo iz lepenke in ga postavili v kotiček "Gozdni utrinki". V teku leta so ga otroci krasili in spreminjali, vsakokrat ko smo opazili spremembe tudi v naravi.

Posebno pozornost smo dodelili opazovanju in spoznavanju živali, ki živijo v Pevmskem gozdu.

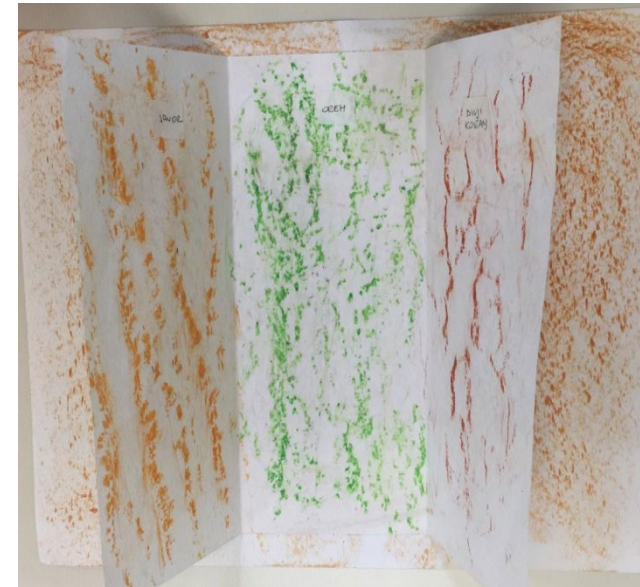

ZIMSKI ČAS - RAZISKOVANJE DREVES NA DVORIŠČU -Iubje

Vsako drevo smo začutili z vsemi čutili, razmišljali smo, kaj vidimo, kaj nam drevo ponuja (npr. žolod, kostanjeva ježica, vejice, listi ...). Tipali smo hrapavo in gladko lubje dreves, ugotavljali njihovo raznolikost, opazovali smo lubje z lupo. Ko smo si drevesa dobro ogledali, smo poskusili izdelati frotaž lubja (tehnika, s katero na papir preneseš različne vzorce lubja). Kljub nenavadnemu izrazu, so bili otroci takoj za to, da poskusijo. Zanimivo jim je bilo, saj je risati na drevesu drugače kot na mizi ali na drugi gladki površini.

Frotaž - z voščenkami so otroci drsali po površini lubja različnih dreves in vsi ustvarili knjižico na temo

RAZISKOVANJE DREVES v gozdu- ljubje

ZIMSKI ČAS - RAZISKOVANJE DREVES – debelina debla

Otroci so preverjali različne debeline, jih merili s svojimi telesi in jih primerjali. Šteli so koliko otrok je potrebno, da objamejo drevo oziroma deblo v celotnem obsegu. Premerjali so različne debeline in razpravljali o tem, katero drevo ima najbolj debelo deblo.

ZIMSKI ČAS - RAZISKOVANJE DREVES

Otroci so v igri s sencami opazovali višino deves in uprizarjali drevesa z vejami z njihovo senco.

Drevesa smo dobili kjerkoli.
Otroci so ugotovili, da senca
brokolija ustvari drevo z razkošno
krošnjo.

ZIMSKI ČAS - VESELI DECEMBER - Storži, ježice, odpadlo lubje in divji kostanji, ki smo jih nabirali na sprehodih, so bili pravi zaklad za decembrsko ustvarjanje. Otroci so pri tem krepili ustvarjalnost in domišljijo, saj so zudi med prosto igro spontano uporabljali naravani material.

Jaslice za razstavo na Sveti gori

Božično drevesce za vrtec

Angelčki za okrasitev jelke pred vaško cerkvijo

HIMALAJSKA CEDRA - V teku leta smo opazovali razlike med listavci in iglavci. V mesečno fotografsko opazovanje je spadala tudi himalajksa cedra, ki jo imamo na vrtčevskem dvorišču. Otrokom so bili posebno všeč njen storži, s katerimi so marsikaj ustvarili.

HIMALAJSKA CEDRA IN SPREVODNI PRELEC - Nekega jutra je deklica ob prihodu v vrtec pritekla do učiteljice in zaskrbljeno povedala, da je na cedri "*nekaj belega*". Vsi smo se odpravili na dvorišče, da bi videli, kaj se dogaja. Na cedri smo opazili gnezda sprevodnega prelca. Dogodek je preusmeril načrtovano delo, saj smo od tistega trenutka naprej, kar nekaj časa posvetili spoznavanju nepričakovanega gosta. V jutranjem krogu smo se istega dne z otroki pogovorili o sprevodnem prelcu in jim razložili, da je treba gnezda čimprej odstraniti. Poklicali smo občinske delavce, ki so se že naslednje jutro pripeljali z avtodvigalom, da bi odstranili gnezda.

Občinski delavci z avtodvigalom

Gnezdo sprevodnega prelca na cedri na vrtčevskem dvorišču.

Otroci opazujejo dogajanje na dvorišču

GOZDNA STRAŽA – Sprevodni prelec je vzbudil pri otrocih veliko redovednost. Želeli so izvedeti čimveč o njem. Zato smo se odločili, da pokličemo na pomoč gozdno stražo. Gozdna straža Damijana je prišla na obisk. Ob pravljici "Zelo lačna gosenica" nam je povedala, da je sprevodni prelec metulj, katerega gosenice gnezdijo pri nas na cedri ali na boru in so za drevesa škodljive.

Gozdna straža je povedala otrokom katero je pravilno ravnanje v primeru, da srečamo gosenice sprevodnega prelca ali da opazimo njihova gnezda.

Sprevodni prelec je vzbudil veliko zanimanja pri otrocih. Odločili smo se, da s pridobljenimi informacijami sestavimo naš prvi kratkometražni dokumentarni film. Otroci so izdelali risbe in zvočne posnetke in se z učiteljicami podali v tehnološko akcijo. Z veseljem ga delimo z vami.

<https://drive.google.com/file/d/1sL0NfSDdI5Yz4xvbeo4AhXtamehBJ1he/view?usp=sharing>

Srečanje s sprevodnim prelcem nam je potrdilo, da delo poteka v pravi smeri. Sami otroci so se zavedali, da so na cedri gnezda oziroma, da je s cedro nekaj narobe. To pa je pomenilo, da so cedro opazovali in na njej tudi prepoznali spremembo. Poleg tega misliva, da je dejavnost znatno obogatila začetno načrtovano delo tudi ker je popolnoma izhajala iz njihve pobude in doprinesla novo znanje.

Nekaj risb otrok za dokumentarni film

Pomladni čas - Ko je prišla pomlad smo opazovali prebujajočo naravo, cvetenje dreves in brstenje. Sprehodom smo posvetili še več časa, ker so si otroci to sami želeli. Presrečno so občudovali poganke dreves na dvorišču in v gozdu ter jih primerjali. Ugotovili so, da so spremembe v tem času hitrejše. Aprila na primer smo morali fotografirati dvakrat drevesa, ker so se na njih vkrtakem času pojavili brstički in hitro za temi prvi lističi. Ugotovili so, da nekatera drevesa prej ozelenijo, druga pa kasneje in iskali razloge za to (*iz pogovora na sprehodu "tista drevesa nimajo še listja...so bolj visoka od ostalih...mogoče zaradi tega..."*). Posebno likovno dejavnost smo posvetili barvam cvetočih dreves. V tem času sva učiteljici opazili jezikovni napredek otrok. Med sprehodi so samostojno poimenovali različne vrste dreves. Prepoznali so hrast, lesko, lipo in druge drevesne vrste in tudi njihove dele (korenina, deblo, krošnja, brstički...) in pri tem uporabljali primerno besedišče. Za slovenske vrtce v Italiji je ta velik dosežek, ker veliko otrok prihaja iz italijansko govorečih družin.

Brstički na lipi

Likovna dejavnost
"Drevesa v pomladnih barvah"

Brstički na divjem kostanju

Na vejah hrasta smo videli, da so brstički urejeni v določenem redu oziroma v spirali. Z gibalnimi in likovnimi dejavnostmi smo se učili te krivulje.

Prvi plodovi dreves - Meseca maja so se na dvorišču pojavili prvi orehi, zelene barve, ki niso dozoreli. Zelene plodove, ki so padali na tla, so otroci pobirali. Tipali so jih in jih raziskovali, najraje so jih vohali, saj je njihov vonj res prijeten. Obenem so se pojavile male ježice divjega kostanja. Uporabne lastnosti zelenih orehov so številne, vendar sva se učiteljici odločili, da dopustiva otrokom lastno, prosto raziskovanje in doživljanje. V pomladnih mesecih smo pripravili kuhinjo na dvorišču. Zeleni orehi in ježice divjega kostanja so postali sestavine slastnih kuharskih receptov, pri katerih so uporabljali tudi zelišča iz Pika-zeliščnega vrta, ki smo ga uredili v lanskem šolskem letu v okviru projekta Ekoberi.

Pika-kuharji na delu

Divji kostanj

Drevesa, naravni material, ki nam ga ponujajo, in vse kar smo o drevesih odkrili in spoznali so bili prisotni čez celo šolsko leto v raznolikih dejavnostih...

Gibalna igra
"Življenjski krog
sprevodnega prelca"

Izdelek za materinski dan-
odpadlo lubje in cedrovi
storži

Čok za razstavo izložbe v
Katoliški knjigarni v Gorici
v okviru vsedržavne bralne
pobude "Io leggo perche' -
Berem, ker"

Raziskovanje listja v
gozdni igralnici

Božična prireditev “Zakaj je smreka tudi pozimi zelena”

Epidemiološka situacija in omejitve nam niso dopuščale, da bi lahko izvedli božični pozdrav staršem v živo. Zaradi tega smo se odločili, da pred novoletnimi počitnicami pripravimo videoposnetek, v katerem so otroci nastopali s švedsko ljudsko pravljico “Zakaj je smreka tudi pozimi zelena”. Pikapolonice so si postale semena, mladike in odrasla drevesa in zaigrale pravljico. Spremljal jih je škrat Jurij z malo taščico.

Zaključna prireditev “Drevo Krištof”

Po dveh letih smo junija končno imeli zaključno prireditev v prisotnosti staršev. Na vrtčevskem dvorišču smo v lepem vzdušju predstavili zgodbo “Drevo Krištof”. Pred predstavo so starši poslušali nekaj izjav otrok o drevesih.

https://drive.google.com/file/d/1wtCghPOeOP1L_IMCEWv2bpGi8jIAY5_Z/view?usp=sharing

“KO SEM MED DREVESI, SE POČUTIM DOBRO.”

Narava, ki nas obdaja, je izrednega pomena. Zato je v predšolskem obdobju potrebno otrokom privzgojiti pozitiven odnos do nje. Če bo otrok imel do narave pozitiven odnos, jo bo cenil in zanjo kasneje v življenju tudi skrbel in jo ohranjal.

Zgornja izjava je ena izmed mnogih, ki sva jih med letom nabrali, ki nam je segla do srca, saj nam priča, da so otroci v teku šolskega leta razvili pozitiven in občuten odnos do dreves in splošno do narave, kar nam je bilo dnevno jasno razvidno.